

Ainoai i buk ani ri

Korinto

Si taun ang si Paulo, Korinto katapo mang sikei a rina lava si palpal Akaia, ring ang si ri Elas. Paulo akorong nia kapo ainoai i igenen i atatai ta kalingana i Iesu si rina ang Korinto. Sikei taun kataala pasal si an abis si mang matan rina, mang keve mamaiten lava kilapo serei si kuvkuvulan ang. Asukang a kala salik a panbuk ke, asi kana atatai aro aniria, na kapa asi kana vil akorong ani kari mang keve maiten. Kata atogon lolokovo lava ani kari lomlomon ka ago ta uak an. Kapa, ani kari keve laulauan roron ka ago to rikek an. Kata atatai ta laulauan korong vap osongon ki atogon ia, na kapo mamaiten ta ki abis ia. Kapo mengen kapa ta, keve maiten kapo serei si ri vap using parik kipa tavas ani Malanganto i God ani ka saupai aniria. Kata mengen kapa ta laulauan ro i ago kuvul, na keve alilis angpetpetekai voiang a Malanganto Gogoai kapo nas ani lis ania taun a kuvkuvulan. Ka mengen kapa ta, ria kitala mat, ki tadut pok. Keve bil aongos ke, ri Korinto kita mamaiten tatana, Paulo kata alis a keve mengen roron luai si pakangai aniria, ani ki nas kana vubuk a God. Mang sikei a oring si buk ke, palpal 13, Paulo kapo akalit ta laulauan i buk vo vinga roron ani mang matan, kapo posong ia ta nia kapo aunai luai i alilis roron. Na God akorong ka lis kana vap tatana.

Mengen i angruduai ve posong ro

1 ¹Nau a Paulo, kag kirim i aposel le si songo si Karisto Iesu val kana lomlomonai a God. Namemlong e ke ve tungara ta Sostenes. ²Panbuk ke kana, ane si kana kuvkuvulan a God e Korinto. Si kami angtogon ve Karisto Iesu kata vil adaus imi ania akorong. Au na kata songo imi ani mi daus aro aongos kuvul ve ri vap i mamain ta rina, nang ria kipo songo using a asan i Volava Iesu Karisto, kara Volava na kakaria kapa. ³Roron ve marip ve nami le si God tamara na kara Volava Iesu Karisto.

⁴Napo uli mengen i posong aro ani God singimi using a roron ang kataala lis ia singimi, le si kami angtogon ve Karisto Iesu. ⁵Using si keve bil aongos kataala atauia imi tatana le si kami angtogon ve nia, na milapo

tauia si mengen ve nas aongos. ⁶Asukang val kamem tutuman i akus ani Karisto kalapo sinong akit singimi lenginang. ⁷Asukang a parik mipa inongos taun a saka alilis an le si Malanganto si pangau ke mipo atu mata velai ani aisuisul ani kana serei amalangas kara Volava Iesu Karisto, ⁸voiang ka uli vil amadot animi tung si akamusai i taun, au na e iang ka kovek luai i pangau si mengen arikek animi, si taun ang kara Volava Iesu Karisto ka serei singina. ⁹God kapo uli tutuman luai. Nia kata songo imi using asi kami me sinong angtunganan aro kuvul ve kana nat Iesu Karisto kara Volava.

Ka ago ta atogon tapagal an nei liuan imi

¹⁰Keve tungag, napa aikut aro imi si asan i kara Volava Iesu Karisto ani nami aongos ka sikei palau akorong kami posong. Na e iang ka ago ta atogon tapagal an nei liuan imi, sikei mi ago kuvul aro na ka sikei palau kami lomlomoni ve ararai. ¹¹Using a matan vap ang si Koloe kita mela atai iau ta kapo atogon a keve angegelai i marala nei liuan imi, keve tungag. ¹²Naka mengen amalangas imi. Arai, siksikei imi kapo antok ta, “Nau naka using a Paulo,” na mang anu, “Naka using a Apolo,” na mang anu, “Naka using a Kepas,” na mang anu ta “Naka using a Karisto.” ¹³Sa, Karisto kana katale tapagal angталиungai? Kita atakuk kana na Paulo kuli ngakputuk si pakangai animi? Sa, kita asing tauia nang imi ta asan i Paulo? ¹⁴Kapo ro ta parik natapa asing tauia na mangsikei imi, sikei palau ri Kirispo ve Gaio, rilong papalik. ¹⁵Vei nganing a mang matan kila antok ta nata asing tauia iria ta asan ig akorong, parik. ¹⁶Io, natala asing tauia kapa iria nei lu ang si Sitepanas, sikei, ani mang matan, parik napa anguan lomlomoni an ta natala asing tauia na mang sikei kapa. ¹⁷Using kag kirim le si Karisto parik asi me asing tauia ani ri vap, parik. Sikei, asi asoung ani akus ro akorong palau, na parik ta asi me asoung ani masam i kuli rina ke, vei kana mat kuli ngakputuk a Karisto ka nem palau.

Akuskus i Karisto kapo kitmat i God na masam kapa

¹⁸Using akuskus i ngakputuk kapo tangis val bil i nio e talingaria kipo pasal taun a kui asikei. Sikei anira tarapo pasal si an sapang, kapo kitmat i God. ¹⁹Using kita salik ia ta, **Naka vil apalau a masam si ri vap masam, naka aingik a nas si ri vap nas.** ²⁰Au, nei vang kana na igenen nas e voi? Nei vang akorong a igenen nas ani saupai? Nei a katakai i nas i taun ke, iuang kapo uli buk angegelai? Kapo kovek! Using a God katale akalit amalangasai luai ta nas i kuli rina kapo tanio. ²¹Using God, si kana nas, katale saupai ta ri vap i kuli rina ki tav angkoai si nas ania si kari keve masam akorong. Asukang a God kala asavang a vap ang kipo lomlomon ta akuskus ke ri vap i kuli rina kipo sekuat ta kapo pege nio palau. ²²Tutuman, ri Iudaia kipo buk uli sulai asi kari arai

ani akanangai, au na ri Elas kipo uli buk using a masam. ²³ Sikei namem, namempo akusku ta Karisto kata mat kuli ngakputuk. Ani ri Iudaia, akusku ke kapo vuk tukul asi savang, na ani ri vap i ngising kapo akus i tanio palau. ²⁴ Sikei ani vap ang God kata la songo iria, kantanem kipo Iudaia vo Elas, kilapo kinle na akusku i Karisto ta kapo kitmat i God na masam kapo. ²⁵ Using kana keve selen a God, kipo lomom anio ia, sikei kapo lakat luai ani keve masam si ri vap i kuli rina. Na kana kitmat a God, kipo lomom angau ia, sikei kapo dual soliu iria.

²⁶ Keve tungag, mi lomlomoni animi aino, si taun ang a God kata songo imi singina. Si ararai i to i kuli rina, parik ta amiang imi kipo masam, vo kipo vap dual, vo kita polok si vap asanan, parik. ²⁷ Sikei God kata la buk a bil ang ri vap i kuli rina kipo lomom anio ia, asi kana vil amese aniria kipo nas. Na ka buk a bil ngau lik asi vil amese ani vap dual. ²⁸ Kapo buk a bil e keveke luai e kuli rina, na bil ang ri vap kipo mirik ania, io, nang a bil ang a kuli rina kapo arai apalau ania, na e iang ka galang suai ani bil ang ri vap kipo tun ia ta kapo bil tavirimok. ²⁹ Nambang a tukulai ina ani ka kovek luai ta sikei kame kus aminaung e matana i God, ³⁰ nia kapo tukulai i kami angtogon ve Karisto Iesu, nang kata asereiai ani masam si God singira, na le singina, God kapo taot ira val vap korong e matana, na taralapo vap kakana, na le singina kata samui apok ira. ³¹ Asukang ani ka asukang val mengen i nei salsalik ta, **Nia kapo buk kus aminaung ka kus aminaung ta Volava.**

Kami lomlomoni ka tung lakat kuli Karisto akorong

2 ¹ Si kag me serei taun animi keve tungag, asi kag me mengen amalangas animi ta akusku mumun ang i God, parik natapa serei ta mengen kapo amangamangal vo mengen i masam lava, parik. ² Using lenginang kata la sinong a lomlomoni ta kag nas nei liuan imi ka tung si ring sikei palau a bil, Iesu Karisto, nang nia kita atakuk ia kuli ngakputuk. ³ Na si kag selen i ago kuvul ve nami, nau a igenen malum palau velai ani leng na tetek lava kapo. ⁴ Au na si kag pege na kag lau i asoung ania, parik natapa buk atokngai ania asi kami mangal ani kag masam, parik luai. Sikei asi kami arai amalangas aro ani Malanganto na kana kitmat. ⁵ Kapo asukang ani kami lomlomoni ka ago ta tung an si masam si ri vap, sikei ka tung lakat kuli kitmat i God.

Masam le si Malanganto

⁶ Au na ani masam ke, namempo uli mengen tatana ani vap ang nang kilapo matukal. Parik ta matan masam i taun ke kana, parik. Ri ainoinoai i taun ke ki kovek aongos lak kuvul ve kari ta kun keve masam. ⁷ Sikei namempo uli mengen ta lomlomoni masam ang si God, nang kapo uli ago musik lik ve nia. Nang a lomlomoni ang kata la saupai

punuk ania le kabang le si kuli rina parik katapa serei lak, ani ka serei lak e ring malangas ani kame aminaungan ira na mang ina. ⁸Kata kovek luai ta ring ainoinoi i taun ke kata nas ia. Using man kita nas ia parik kilapa angkoai si atakuk ani minaungan i Volava ke kuli ngakputuk. ⁹Sikei, asukang val kita salik ia ta, **Matan bil ang a katui i mata parik katapa tun ia, na talinga parik katapa longong ia**, na parik katapa kov serei e nei vinga, nang a bil ang God kata itoitonai ania, ani vap ang ria kipo buk atutuman ia nei vingaria. ¹⁰Au na singira, God katala asereiai ani matan bil ang singira si Malanganto ina, using a Malanganto kapo nas atutuman luai ani keve bil aongos, kana keve petek i lomlomonai ro na God kapa. ¹¹Arai, saka igenen an kana nei liuan i ri vap kapo nas a lomlomonai e vingana i mangsikei? Nia papalik akorong si malanganto ina. Kapo asukang palau si kana keve lomlomonai a God. Malanganto ina papalik kapo nas aro ia. ¹²Au na parik taratapa luk a malanganto i kuli rina ke, parik. Tarata luk nang a Malanganto i God, ani tara kinle korong a keve alilis ang God kata lis ira tatana. ¹³Keve bil ke namempo mengen amalangas tatana, parik kipa keve mengen i matan masam ang ri vap kipo akalit tatana, parik. Kipo keve mengen i Malanganto na kata soko atulisai ania singimem. Asukang a namempo mengen ta keve mengen i Malanganto taun iria kipo atogon a Malanganto. ¹⁴Au si igenen akorong palau, kana lomlomonai parik kapa ainak korong ani matan bil ang kapo serei le si Malanganto i God, using kapo ararai nio singina, na kapo tav angkoai si nas aniria, using man parik ta mata i Malanganto, parik kapa angkoai si kinle korong. ¹⁵Io, nia kapo atogon a Malanganto kapo saupai aro korong ani keve bil aongos, na mang matan parik kipa angkoai si saupai korong ani kana to. ¹⁶Arai, **si kana katala tun tuk a lomlomonai i Volava asi kana pinipini ania?** Sikei namem, lenginang namemlapo atogon a lomlomonai i Karisto.

Keve katakai i abis kipo angkoai palau

3 ¹Au na nau, keve tungag, parik nata lapa angkoai si mengen singimi asukang val napo mengen taun iria kipo atogon a Malanganto. Sikei nata mengen val vap i pukun kipo telan si keve lomlomonai i kuli rina, val ri nat popo lik si kami angtogon ve Karisto. ²Nata alis imi ta rul i tus palau, parik ta pok tutuman, using kami po tav angkoai. Sikei kana mipo tav angkoai lak, pua! ³Using mipo telan ta keve lomlomonai i kuli rina ke. Au na e iang man mi atogon a vinga rikek ve angkiki nei liuan imi pok, numai vanang a si? Nambang e iang a mipo telan ta lomlomonai ani bil i kuli rina, na mipo using a keve selen si ri vap i kuli rina. ⁴Arai aro, man a mangsikei kapo antok ta, “Nau napo using a Paulo,” na mang anu kapo kun antok ta, “Nau napo using a Apolo,” nei kana? Nambang, e iang mipo igenen i kuli rina ke. ⁵Au aongos, Apolo kana kapo si? Au na Paulo kapo

si kapa? Pua, kilongpo ngono asosokai palau nang, ani mi arai anirilong na mi lomlomon. Kilongpo abis angkoai palau, asukang val Volava katakana li dual si siksikei irilong si abis ania. ⁶Nau nata sukal katui, Apolo kata ali laman. Sikei God, nia kata vil apolok ia. ⁷Asukang a vo sukal ang parik, na vo ali laman ang kapa parik, sikei God, ninia papalik kapo laba na kapo vil apolok a keve bil aongos. ⁸Nang a igenen vopo sukal na vopo ali laman ang kapa, kilongpo angkokoai palau. Au na siksikei irilong ka luk kana seupok angkokoai val kana avibisan. ⁹Using namemlongpo abis kuvul ve God, au na nami ke God, kana non matang tatami, na kana lu tatami.

¹⁰Asukang val kana roron a God nang kata alis iau tatana, natala amatung aro na kirkirangai val katakai i nas aro ani abis lu, na ani ta mang matan ki atu lu lakat kuluna. Sikei, siksikei iria ka aiveven aroron luai ta ka atung a saka lu akorong an kuluna. ¹¹Using a kirkirangai ang kalapo matung, kapo kovek i mang sikei kame sakol ia ta mang anu petekai. Iesu Karisto, nia papalik kapo kirkirangai talupus. ¹²Au na man a mang matan ki atu lu lakat kuli kirkirangai ke ta gol, silva vo mang keve iat roron, iei, kunai vo mung palau, ¹³kana avibisan a siksikei a katakai i abis lu ka serei e ring malangas ta kapo saka avibisan an. Using si taun ang ka atung amalangas a tutuman ina, na kutni ka atokngai ni ani lu si siksikei a katakai i abis lu asi asereiai ani nem palau, na anu tutuman ka tung. ¹⁴Man a mang anu kana lu kapo tung akit, ka luk seupok. ¹⁵Na man kala ni aongos luai, kala kovek luai ta ring bil e kungana. Ninia akorong ka sapang sikei ka bil val sikei kita sanganu ia pelek a kutni. ¹⁶Sa, parik mipa malangas ta nami mipo kana lu i atailai a God, na Malanganto i God kapo ago singimi? ¹⁷Man a mang anu ka vil arikek kana lu i atailai a God, God kapa ka kun vil arikek ania, using kana ring ipo ago na God kapo atailai, na lu ang, nami palau.

¹⁸Mi ago ta kapau pok an animi. Man ta mangsikei nei liuan imi kapo lomlon ia ta kapo igenen masam si ararai i taun ke, kapo ro ta ka nio e mataria i ri vap i kuli rina, na e iang kala igenen masam. ¹⁹Using a masam i kuli rina ke nang kapo bil i nio e matana i God. Arai, mengen i nei salsalik kapo antok ta, **Kapo kong a mamain ta vap nas si kari lau i apupu.** ²⁰Na kapa, **Volava kapo nas a matan lomlomonai i mamain ta katakai i masam, ta kipo keve nem palau.** ²¹Asukang a ka kamus luai a lau i kus aminaung ta mang anu kuli rina ke, using aongos nang a keve bil ke, mipo taukai iria, ²²kantanem man kapo Paulo, Apolo, Kepas, kuli rina, to, mat, bil i taun ke, bil ani iles lak si serei, aongos a keve bil ke, mipo taukai iria, ²³au na nami ke Karisto, na Karisto ke God.

Kana kirim i aposel

4 ¹Si oring ke, kapo ro ri vap ki arai korong animem ta namempo keve asosokai si Karisto, na kamem kirim asi aiveven ani kana

keve lomlomonai musik roron a God. ²Kana kapa, kapo mamaiten ta vopo aiveven ang, ka uli tutuman aro palau kana lau. ³Singig, parik kapa aunai i bil lava man mipo tikon iau vo man naka tung mete saupai i rina. Nau pok kapa, napo tav angkoai si tikon pok anig. ⁴Arai, si kag ta malangas napo kala. Vei nganing napo atogon rikek, sikei parik napa arai nia, sikei parik kapa supsupai ina ta napo igenen korong. Volava, nia papa kapo tikon iau. ⁵Asukang a kana, mi ago ta amalak saupai an ta ring bil, aino ani taun i sausaupai, using si taun ang a Volava ka serei singina, kame tak aserei a keve bil ang kipo ago mun nei ring vong ane ring malangas. Na si taun ang siksikei a igenen ka luk kana posong ro si God

⁶Keve bil ke kana, natala alangtongai ania val namemlong ve Apolo, ani ka angasik imi keve tungag, asi kami akalit le si kamemlong laulauan ta, “Mi ago ta pasal soliu an ani mengen i nei salsalik.” Ani ka ago ta sikei imi, ka vil alava pok ia, na ka lomom alik a mang sikei. ⁷Arai, si kana kata pokai anim, ani numai ku roron apetekai ani mang sikei? Na saka nem an nang kulapo atogon ia nang parik kitapa alis ua tatana? Au na man kapo alilis, marai sa kupo kus aminaung val parik ta alilis? ⁸Pua! Milapo masung lenginang! Milapo tauia lenginang na milapo ago lakat luai val mamain ta tulava, na namem parik. Man milapo keve tulava tutuman, kapo ro namem kapa, namem kun tung lakat ve nami. ⁹Napo arai ania ta vei God kavtala atung imem keve aposel val kongato kapo kokoai palau ani mat, na kuli rina ve nei pangau aongos, ri vap ve ri angelo kapa, kilapo kalkalum ta raung suai animem asukang val nem palau. ¹⁰Namem a keve tanio e mataria i ri vap si to i usiusing ani Karisto, sikei nami mipo vap malangas aro si Karisto. Namem, namempo malum luai, sikei nami mipo dual. Nami mipo atogon asan lava, namem namempo kovek i asan. ¹¹Io, tung si ring vuk taun ke namemlapo mol ve mingom, namempo kovek i vakup ro, kipo bis imem, na namempo pasal pulakai kovek i lu si ago. ¹²Namemta abis amadot, ani namem angan si gese imem akorong. Si taun kipo mengen arikek animem, namempo posong aro palau singiria. Na man kipo vil akui imem, namempo patai aro animem neina. ¹³Kipo mengen avisuk luai ani asan imem, namempo sokotuk ananap aroron. Namemlapo asukang val sugugan i kuli rina, na sug visuk e mataria, tung kana si taun ke.

¹⁴Parik napa salik a panbuk ke asi vil amese animi, parik. Asi anonok animi val kag inatus vubukan. ¹⁵Kantanem mitapo duk luai ta mamain ta katakai i akalit si akalit animi ta Karisto, lak kapo sikei palau a tamami, nang nau, using si kara angtogon ve Karisto Iesu nau nata aumata imi le si akus animi ta akus ro. ¹⁶Asukang a napo sokotuk aro imi ta mi using aro iau si kag lau. ¹⁷Nang a tukulai ina natala asok a Timoteo ane singimi, kag nat roron napo buk atutuman ia na kapo uli tutuman si kana

angtogan ve Karisto, ani ka alomon pok imi ta kag selen i pasal si kag angtogan ve Karisto Iesu, voiang kapo angkoai palau asukang val natala uli akalit tatana si mang keve kuvkuvulan si mang keve rina pulakai. ¹⁸Na e iang mang matan imi kana kita lapo vangang lava, val parik ko nang namepa serei pok singimi. ¹⁹Parik! Name serei sumasuma pok nang palau, man kana lomlomonai a Volava kapo asukang. Na taun naka serei, naka tav angkoai luai si an lomlomon ta kari keve mengen aongos a vap vangang lava ang, parik. Kag serei nang napo buk arai aro luai ta kitmat ang nang kapo saka bil an. ²⁰Using a vainagoan si God parik kapa mengen palau akorong, sikei kapo kitmat. ²¹Mipo buk a sa? Name serei singimi ta ue? Vo ta ngorem si selen i marip?

Nei kuvkuvulan ka daus

5 ¹Napo taping si angakusai natala longong ia ta lau i panik kalapo ago lenginang nei liuan imi, ta mang igenen kapo rot kuvul ve mang aina si tamana. Lau rikek suke, ri vap katak ta bil arikek parik kipa kun nas ani abis ania. ²Sikei nami, mipo angalosai tatana using mipo lomlon ia ta, mipo vap roron ani mang matan, ingko? Parik. Kapo ro mi tang mamaila, na mamakus ani lau rikek ke, na mi kirikai ani vopo vil ani lau ang pelek kami kuvkuvulan. ³Tutuman, napo tav ago kuvul ve nami e iang si pukun, sikei si malanganto ig napo ago ve nami, na lenginang natala poso punuk a saupai ani vo abis ani lau ang. ⁴Si asan i kara Volava Iesu, taun mipo ago kuvul, nau ve nami nang e iang si malanganto, velai ani kitmat i kara Volava Iesu, ⁵atolongon suai ani igenen ang e kungana i Satan ani kan saupai ania, na kan vil amakas arikek luai ani pukun ina. Asukang ani malanganto ina ka sapang si taun ang a Volava ka serei singina. ⁶Kami toroi parik kapa roron. Parik kana mipa nas ta, men yeast lik palau kapo angkoai si vil alava ani saui aongos? ⁷Kirikai suai ania. Ani asukang, kuvkuvulan ka serei adaus pok val vuk saui tanginang kovek i yeast. Ani mila matan angan tatana si angan i Liuluai. Using Karisto, nia kapo kara sipsip ani Liuluai, na kataka mat asi asalak ani kara keve rikek. ⁸Asukang a kapo ro tara matan angan ta saui daus tanginang. Vinga rikek kuvul ve mang matan lau rikek ka ago. Sikei tara abis a matan angan ang ta saui i vinga tutuman kovek i yeast i kapau neina.

⁹Si kag mang panbuk nata salik animi ta, mi ago ta katak an ve keve tasimi kipo vap panik. ¹⁰Parik natapa mengen ta ri vap i kuli rina ke kipo panik, kipo neikitung, ri vap tainau, vo mang matan ang kipo soturungai si tangatangai, parik. Using man ka asukang, parik mipa anguan atogon pangau an si ago kuli rina, using kipo duk. ¹¹Sikei, si panbuk ke kana napo mengen ta, man a mangsikei kapo posong pok ia ta kapo tasimi, na kapo panik, kapo neikitung, kapo soturungai si ri tangatangai, kapo

mengen arikek ani mang vap, katakai i inum laman nio, na katakai i tainau, igenen lau rikek asukang ke, ago luai ta angkatakai an ve nia. ¹²Using, name saka mamaiten aro an ta saupai ani vap i komo? Au, na vap ang nang milapo ago kuvul ve ria, sa, parik mipa buk saupai aniria? ¹³Riria e komo, God ka saupai aniria. **Mi kirikai suai ani igenen rikek ang pelek a liuan i kami ago kuvul.**

Ago ta sang taun ani vap i komo ta kami keve mamaiten

6 ¹Kapo saka bil an ta, mangsikei imi ka atogon vinga maiten ani tungana, na kalapo sang taun iria e komo vap tav lomlomon, ani kian tikon a mamaiten ang, na parik kalapa pasal taun a vap daus? Napo aunai mamakus! ²Parik mipa malangas ta, ri vap daus ki posong saupai lak ani kuli rina aongos ke? Au, na man mila saupai ani kuli rina aongos ke, sa, parik mipa ro angkoai si poso saupai ani keve bil lik luai? ³Au sa, parik mipa malangas ta, tara an poso saupai lak ani ri angelo? Au na man vanang asukang, matan mamaiten lik asukang, pua, kapo ro tara poso saupai ania kuli rina si to ke. ⁴Asukang a man mipo ro angkoai si poso saupai lakat kuli keve mamaiten i to ke, marai sa mipo buk atung ani vap i komo, asi kari poso saupai ani kami keve mamaiten, vap ang kipo kovek luai i asan nei kuvkuvulan? ⁵Ka ago! Napo posong ia asukang ke, ani mi mese singina. Sa, kapo kovek ta igenen e liuan imi, nia kapo atogon masam angkoai si poso saupai ani keve mamaiten i tasina? ⁶Sikei, kalapo asukang ke. Ngonong angtasimal lomlomon, kilonglapo sang taun a vap tav lomlomon ta karilong keve mamaiten, ani kian vil akorong irilong. Sukana parik kapa korong. ⁷Mitala uak alava luai, using kana mipo pasal taun a katakai i saupai, na kapo igenen tav lomlomon kapa. Sikei, ka ro asukang ke, mi lomon suai ani saka rikek an, na man kita luk palau kami bil si selen i kapau, lomon suai aniria. ⁸Sikei, kami lau ta nami akorong pok, mipo kapau, na mipo bil arikek nei liuan i kami angtasimal. ⁹Au sa, parik mipa nas lak ta, vap ang kipo tav korong kian tav luk lak ani kari sinsinongan si kana vainagoan a God? Mi ago ta kapau pok an animi. Vap ke kipo panik, na kipo soturungai si tangatangai, kipo putuk osongon, na kipo vil a matan lau po mamaila ta tauan ane si mang tauan, ¹⁰kipo ainau, kipo mata, kipo inum laman nio alava, na kipo pege arikek ani mang vap, na kipo luk palau a bil si mang anu. Ria aongos ke kana, parik luai kianpa luk kari sinsinongan si vainagoan ang si God. ¹¹Mang matan imi kitapo dokot si keve laulauan suke aino. Sikei, God kana lenginang kataala asing adaus imi, ani nami milapo kakana. Milapo korong kapa e matana i God si asan i kara Volava Iesu Karisto, na Malanganto ina i kara God.

¹²Kupo antok ta keve bil aongos kupo saupai ania. Sikei keve bil aongos parik kapa tutuman ta kipo angkoai si pakangai aro anim. Kupo

antok ta keve bil aongos, numai kupo saupai ania. Sikei, nau, parik luai napa atolongon ta mang sikei a ring bil ani kame saupai anig. ¹³Mipo antok ta pok ani nei vinga, na nei vinga ani pok. Sikei, God lak ka vil suai anirilong aongos. Pukun ira, parik taratapa luk ia asi me panik, parik. Asi auruk ani Volava, na ani Volava ka ago singina. ¹⁴God katale tak atadut a Volava pelek a mat, na ka kun tak atadut kapa ani pukun ira ta kitmat ina. ¹⁵Parik mipa malangas ta pukun imi kapo keve palpal i pukun i Karisto? Sa, naka luk a keve palpal i pukun i Karisto, ani ka ago kuvul ve aina panik? Ka ago luai! ¹⁶Parik mipa nas ta man a uang kan ago kuvul ve aina panik, kilonglapo sikei palau? Val mengen ang i nei salsalik ani ri angkisnganan ta, **Nang a ngono pukun ang kilongmela sikei palau.** ¹⁷Sikei uang, man kitala got kuvul ia ve Volava, nang kilonglapo sikei palau ve nia si malanganto. ¹⁸Mi sip suai luai ani lau i panik. Mang keve lau rikek ri vap kipo abis ia, kapo vil arikek a mang matan bil i kulit palau akorong. Sikei, uang vopo vil ani rikek asukang kapo vil arikek a pukun ina pok. ¹⁹Parik mipa nas ta pukun imi kapo lu i atailai si Malanganto Gogoai, nang singimi? Uang nang a God kata alis imi tatana? Nami parik milapa anguan kakami pok an, ²⁰using katale samui apok imi ta samui kapo lakat luai. Asukang vang a mi amaus a God ta miminaungan i lau mipo abis ia ta pukun imi.

Lau i osongon

7 ¹Au ani keve bil ang mita salik taun iau tatana, kapo ro ta tauan ka ago ta ago kuvul an ve aina. ²Sikei, using a matan lau i panik kipo ago, e iang kapo ro ta siksikei a tauan ka atogon kana aina akorong. Au aina kapa, ka kun atogon ani kakana ta kun tauan akorong. ³Ani tauan, kapo ro ka apunuk aro kana kirim i osongon taun kana aina, na aina kapa ka kun abis ania asukang taun kana tauan. ⁴Using a aina volapo osongon ang, ninia akorong parik kapa anguan saupai an ani pukun ina, sikei kana tauan. Kapo asukang palau si tauan, ta nia parik kapa kun saupai pok ani pukun ina, sikei kana aina. ⁵Ngono angkisnganan, kilong ago ta tubat pok an ani pukun irilong si ago kuvul. Sikei, man nganing kilongpo buk alal tapai si mang keve taun, using asi karilong sokotuk aro tapai, na kilongtala ainak kuvul, nia kapo ro. Sikei, e mung ina palau kilongla ago kuvul pok, ani ka ago na Satan kame aminok irilong si karilong ngau na kilong putuk karilong osongon. ⁶Si kag posong ke, napo ainak ani ago apetekai tapai, parik ta saupai asi using. ⁷Kag vubuk ta ri vap aongos ki ago asukang val nau, sikei God katale lis ira siksikei ta kara keve alilis angpetetekai.

⁸Au na kag mengen aniria kipo mole luai lak, na ri mainang, ta man kipo angkoai si ago val nau, kapo roron. ⁹Na man kipo tav angkoai si saupai akit aniria, kapo ro ki osongon. Using osongon kapo ro ani nau nini taun a rikek.

¹⁰Au na aniria vap ang kilapo osongon, napo alis a mengen ke, sikei parik ta nau napa alis ia, Volava. Na kapo asukang ke. Aina ka ago ta sip an ani kana tauan ipo osongon. ¹¹Au na man a aina katala abis a lau ang, ka ago palau tav osongon, vo ka pasal taun pok kana tauan, na kilong osongon aro pok. Na tauan ka ago ta kirikai an ani kana aina ipo osongon. ¹²Au na ani mang matan ang, napo mengen taun iria asukang ke. Nau napo mengen, parik ta Volava. Man ta mang tasira katala osongon na kana aina kapo tav lomlomom, sikei kapo uruk lak asi karilong osongon kuvul ve kana tauan, tauan ang ka ago ta kirikai an ania. ¹³Au na man a aina, kana tauan kapo tav lomlomom, na tauan ang kapo uruk lak asi karilong osongon kuvul aro, aina ang ka ago ta kirikai an ani tauan ang. ¹⁴Using nang a tauan vopo tav lomlomom ang, kalapo daus le si lomlomom si kana aina. Na aina tav lomlomom ang kalapo daus le si kana tauan. Man parik kapa asukang ke, kami inatus parik kilapa daus, sikei kana kipo daus. ¹⁵Sikei, man a tauan vo aina tav lomlomom kala papelek a kisngana, atolongon ia. Si oring asukang, anu vopo ago lak ang, man kapo aina vo man kapo tauan, kapo kalakala palau. Ago si marip, nia na selen ang God katala songo ira taun ia. ¹⁶Arai, numai aina ang, vei nganing kuvpo angkoai si ku vil ato kam tauan. Na numai tauan ang, vei nganing kuvpo angkoai si ku vil ato kam aina.

Ku ago si to ang God katala songo ua singina

¹⁷Sikei kantanem, siksikei a igenen, kapo mamaiten ta ka uli ago si to ang, God katala songo ia singina, voiang a Volava kapo buk ia asi kara to tatana. Kana na saupai ke, natala kun amatung ania si keve kuvkuvulan aongos. ¹⁸Man kutapo igenen lamutan na songo si God kala serei singim, ago ta pakut an ani kam lamut. Man kutapo igenen tav lamut na kana songo kala serei singim, ago ta buk an ani ki lamut ua. ¹⁹Using lamutan kapo bil palau luai, au na tav lamut kapo kun bil palau luai kapa. Sikei, usiusing aro ani kana keve asok a God, nia kapo bil tutuman luai. ²⁰Kapo ro ta siksikei ka ago akit si to ang katapo to tatana aino si taun ang a God kata songo ia singina. ²¹Man a God kata songo ua si kuvtapo mangsikei a asosokai palau, ku ago ta mamakus an si oring ang. Sikei, man kapo atogon a selen asi kam serei akala, abis using ia. ²²Using man ta sikei katapo asosokai palau aino, na God kala songo ia asi kana angtogon ve Volava, e iang kalapo igenen kalakala ke Volava. Asukang palau si iuang man katapo kalakala aino, tung si songo ke kala serei singina, nang kalapo asosokai si Karisto. ²³God katala samui apok imi ta samui kapo lakat luai, asukang vang na mi ago luai ta serei an a asosokai si kuli rina ke. ²⁴Keve tungag, kapo ro ta siksikei a igenen ka tung akit si tutungan ang a God katala songo ia singina.

Ri vap mole ve ri mainang

²⁵Ri vap po mole luai ang, parik nata lapa luk ta ring asok le si Volava aniria. Sikei, naka mengen asukang ta kakag ta lomlomomai akorong,

asukang val igenen tutuman using natala kun luk ani ngorngorem ang si Volava. ²⁶Napo arai ania ta, using a mamaiten i taun ke, kapo ro mi tung aro palau si tutungan ang kana mipu tung singina. ²⁷Man kulapo osongon kana, ku ago ta gule ring an asi kam luang ani kam osongon. Au na numai, parik kupa osongon lak, ago ta gule aina an si kam osongon. ²⁸Sikei, man a tauan kala osongon, nang parik ta rikek nang. Au na man a aina mole tanginang ka kun osongon, parik kapa kun rikek. Sikei, ria ki buk osongon, ki duai lak a mamain ta mamaiten miang pulakai si to ke, nambang asukang a napo mengen akokos imi ani mi ago ta ngau an singina. ²⁹Keve tungag, sa napo mengen tatana, taun ke kalapo kudik. Au na le si taun ke na aliu ane no, ria kipo atogon aina, kapo ro ki ago val kipo kovek i aina, ³⁰na ria kipo tangis, ki natok aro palau val kapo kovek i bil asi tangis using. Au na ria kipo uruk, kapo ro ki kun ago asukang palau val ria kipo tav uruk. Au na ria kipo samui bil asi atogon, ki ago akorong palau val kipo kovek i bil i atogon. ³¹Au na ria kipo teng abis e ke kuli rina, ki ago asukang val parik kipa teng abis. Using a matan avibisan na ararai i kuli rina ke ki kovek lak. ³²Kag vubuk ani mi kalakala si uli telan ta bil miang. Igenen kapo mole, kapo uli telan ta keve avibisan ani Volava, ani ka saka auruk aro an ania. ³³Sikei, igenen volapo osongon ang, kapo uli telan ta keve bil i kuli rina ke, ani ka saka auruk aro ani kana aina. ³⁴Asukang a kana lomlomoni uruk kalapo tapagal. Au, aina tav osongon vo aina mole tanginang, kapo buk uli telan ta keve avibisan ani ka auruk a Volava. Na kana atutung ta, ka daus aro na pukun ina, kuvul ve malanganto ina kapa. Sikei aina volapo osongon ang, kapo uli telan ta keve bil i kuli rina ke, ani ka saka auruk aro ani kana tauan. ³⁵Napo posong palau ia asukang, ani kami ago roron, na parik ta asi me atakun vo teng akit animi, parik. Sikei, asi atulisi animi ta selen roron, asi paskak kuvul ve Volava na ago ta tapagal an.

³⁶Au na man ta mang igenen kapo atogon a aina mole tanginang voiang kita pala ia ani ka osongon tatana, na kapo arai ta lau ang kapo vil ia taun a aina ke parik kapa korong, na kalapo matukal angkoai si osongon, kapo ro kilong osongon. Parik kapa rikek. ³⁷Sikei, man kapo kovek i oring kapo sunggil ia asi kana osongon, na kapa, kapo angkoai si saupai aro ani kana vubuk, au na man kata la lomlomoni ta ka tav osongon ta aina tanginang ang, sukana kapo ro palau. ³⁸Asukang vanang ta uang volapo osongon kapo vil a lau ro, na man kata tav osongon ania, kala bil aroron luai.

³⁹Aina kalapo osongon, saupai i osongon kalapo got kuvul irilong ve kana tauan si keve taun aongos. Sikei, man kana tauan kala mat pelek ia, aina ke kalapo kalakala si osongon ta mang anu, man kapo buk osongon pok, man a tauan ang kapo kun igenen angtogon ve Volava. ⁴⁰Sikei, si kag ta tikotikon akorong, aina ke ka aunai i uruk alava, man kata ago

akorong palau tav osongon. Singig, napo lomom ia ta napo luk a mengen ke le si Malanganto i God.

Amalmalangasai i pok

8 ¹Mengen ke ani ri pok voiang kitala vil alilis tataria serei si ri tangatangai, tara aongos tarapo atogon a men nas. Mi aiveven vei nas ke ka aserei ai ani laulauan i vangang lava, sikei vinga i buk ani mang vap kapo itoiton ira, asi kara polok. ²Man ta mang igenen kapo lomom ia ta, nia kapo igenen nas si kana ararai, na kapo nas a mang bil, e iang kapo tutuman ta parik kapa atogon nas voiang kapo ro luai ta ka atogon ia. ³Sikei igenen ang kapo buk a God, God kapo nas ia. ⁴Kanat, ani angan si matan pok ang kitala vil alilis tataria serei si ri tangatangai, tarapo nas ta tangatangai si kuli rina ke kapo nem palau luai, na tarapo nas kapa ta kapo atogon a sikei palau akorong a God, na kapo kovek i mang anu. ⁵Using kantanem man kipo kin a mang matan god e metekuku, vo ane kuli vunep, val keve god miang kipo ago kuli rina na ri volava, ⁶sikei singira, tarapo nas ta sikei palau a God kapo tamara, na nia kata aserei ai ani keve bil aongos na kapo tukulai i kara to. Kapa, kapo sikei palau a Volava, nang a Iesu Karisto, voiang a mamain ta bil aongos kita serei singina, kuvul ve kara to, aongos kapo tukulai ina singina.

⁷Au sikei, nas ke parik kapa ago si ri vap asip. Mang matan vap, using kita lapo katak ta tangatangai, kipo angan a pok i alilis si ri tangatangai val kipo nas ia ta ila alis. Au using a ngau ang kapo ago e vingaria, kapo vil arikek luai aniria. ⁸Pok kapo tav angkoai si vil ani God ta ka buk ira. Man parik taratapa angan, na man tarata angan a pok ang, tara kovek i saka ro an ka petekai. ⁹Sikei, mi aiveven aro ta kami tungtungan i kalakala ka ago ta bil an val tukul asi savang ta ri vap ngau. ¹⁰Using man ta igenen kala arai ta numai igenen po atogon ani nas ke ta kupo matan angan nei lu i soturungai si tangatangai, sa, parik kalapa kun takaring a vingana man kapo ngau a saupai i vingana, ani ka kun angan si bil ang kitala alilis serei si tangatangai tatana? ¹¹Pua, tasira vopo ngau lik ang, nang a Karisto kata mat bat ia, kalapo puka si kam nas. ¹²Asukang a taun ang mipo abis a lau rikek ang ani keve tasimi, milapo vil amapolok a saupai po ngau ang e vingaria, na si lau ang palau mipo abis a rikek ang ani Karisto. ¹³Au kapo asukang vang ta, man a saka pok an napo angan ia, kapo tukulai i kana uak a tasig si rikek, nala ago luai ta angan ania asikei, vei nala uli tukulai i kana uak.

Roron kapo atogon ia val aposel

9 ¹Au si napo tav kalakala kana? Sa kana, nau parik ta aposel? Sa, nau parik nata lapa arai tapai ani Iesu kara Volava? Au, na nami

ang nang, parik ta uai i kag avibisan ani Volava? ²Kantanem nata tav aposel si mang matan vap pulakai, si tutuman ina napo kami aposel kana. Using nami, mipo akanangai i kag kirim i aposel si Volava.

³Kag ngenget vanang aniria vap po sinong asi tikon ang anig. ⁴Sa, parik namempa atogon a roron si angan na inum kapa? ⁵Sa, parik namempa atogon a roron si osongon ani aina lomlomon, ani ka auai kuvul ve namem, val mang keve aposel, na keve tasina i Volava, au na Kepas? ⁶Kapo sa kana? Vei namemlong papalik nganing ve Barnabas, kapo mamaiten ta namemlong uli abis asi vil aro ani kamemlong ago? ⁷Saka katakai i visvis an kapo seupok pok ia ta kana kapkap akorong? Saka igenen, kata sukal kana matang vaen, na kapo tav angan si uai ina? Si kapo dual ta aiveven sipsip palau, na kapo tav luk si rul i tus iria? ⁸Sa, napo pege kana lakat kuli ararai si ri vap? Io, kapo asukang, sikei nei sausaupai kapa, kapo kun mengen ta sikei a oring ang palau. ⁹Arai ania nei salsalik si saupai si Moses ta, **Ago ta ngaungaubat an ani nguruna i bulumakau si taun kapo kokopiek a pauk i kon.** Au, sa kana? God kapo aunai i lomlomonai alava ani ri bulumakau papa? ¹⁰Mengen ang kapo posong ia animem nang, ingko? Io, kita salik ia animem akorong, using a igenen vopo kedek roe ang, na vopo kaming ang kilongpo abis velai ani lomlomon ta kilong luk kapa karilong palpal i uai i matang. ¹¹Au na namem, man namemtala sukal a katui roron i Malanganto e nei liuan imi, sa, kapo miang luai animi, si alis animem ta bil angkoai si pukun imem, val nang kapo uai i kamem avibisan? ¹²Au, man katala ro ani mang matan vap si luk ani papakangai asukang ke le kungami, kapo tav korong animem si luk ania si sa? Using namemta pakangai alava luai animi.

Kamem roron si luk ani papakangai katapo ago, sikei parik namemta lapa luk ia, using namemta patai animem. Ani ka ago na lau asukang ka tutubat a akus ro i Karisto. ¹³Nei kana? Parik mipa nas ta ria kipo telan si keve avibisan i nei rina i atailai, ki angan si saka keve pok an nei rina i atailai? Na ria kipo telan si avibisan i pata ipo sula, ki kun angan kapa si potokan i avibisan ang. ¹⁴Asukang palau luai, Volava katala asok ta riria kitapo telan si avibisan i asoung ani akus ro, ki angan si oson i abis ang. ¹⁵Sikei nau, kapo kovek luai ta sikei i keve bil suke natala luk ia kuli kag roron. Si taun ke kapa, parik napa salik a keve mengen ke, asi kami vil ani keve bil roron ke anig, parik. Pua, kata ro anig ta natala mat, ani ta mangsikei kame luk suai ani tukul i kag aminaung. ¹⁶Arai, man naka akus ta akus ro, nau akorong parik napa atogon bil asi kag me toroi kuluna, using napo abis palau using a asok ang, pua tatag, man parik napa akus ta akus ro. ¹⁷Arai ania, man kapo kakag akorong ta vubuk si akus ta akus ro, nala luk samui. Sikei man parik kakag ta vubuk, nang palau nalapo abis palau using a kirim ang. ¹⁸Au nei vanang kag samui?

Kag samui kana palau ta, naka akusku ta akus ro na ka kalakala kovek i samui, na ani naka ago kapa ta me atogon ani keve roron kuli kag tung ani akus ro.

¹⁹Tutuman luai ta, nata kalakala pelek a ri vap aongos, sikei nata ainak pok anig, asi kag asosokai palau luai si ri vap aongos, asi kag but korong ani petau duk taun a Karisto. ²⁰Si kag ago kuvul ve ri Iudaia, nata lau luai val ri Iudaia akorong, asi kag but korong ani ri Iudaia. Io, si kag ago kuvul ve ria vap ang kipo ususing saupai, nata bil luai val igenen using saupai, kantanem nau akorong parik napa ago neite mang sikei a sausaupai i pukun, sikei si oring suke asi kag kun but kapa aniria kipo ususing saupai. ²¹Si kag ago kuvul ve vap ang kapo kovek i saupai ka teng akit iria, nata ago val igenen kapo kovek i saupai e kuluna. Tutuman, si saupai si God parik napa kalakala singina, sikei ani Karisto, kana saupai napo using ia. Io, nata ago asukang ani naka kun but kapa aniria saupai kapo tav teng aniria. ²²Si kag ago kuvul ve vap po ngau lik ang, nata ago val napo igenen ngau palau, asi kag but ani vap po ngau lik ang. Nata siang nei mamain ta laulauan i ago si ri vap aongos, ani le si mang keve laulauan asukang suke, kala pakangai anig asi vil ato ani mang matan. ²³Io, keve laulauan i abis ke, natala telan aongos tatana ani akus ro, ani naka kun luk kapa ani kag potokan i tauia ina.

²⁴Au si parik lak kana mipa nas ta vap duk kipo angsasangai si sang i angkaul, na ring sikei palau a igenen ka luk seupok? Nami, kapo ro mi kun sang aro asukang si kami luk ani seupok ang. ²⁵Au, na ani petau po ago ang nei gulang ang, siksikei iria kapo dual akitmat aro ta ka usausa na pukun ina, asi kana luk seupok, nang a seupok si tamit sumasuma palau ang. Sikei tara, tarapo sang asi luk ani seupok ang ka tokos asikei. ²⁶Nau, parik natapa sang inuinu palau, parik. Si kag gulang i so aro ta kunga, parik natapa so malu palau luai, parik. ²⁷Sikei, nata kun atokngai ani pukun ig ani ka koi a visvis, si oring suke ta, naka ago ta akusku ani mang vap ta akus ro, na nau akorong nala tav teng ani seupok ina.

Mi sip taliung a soturungai si ri tangatangai

10 ¹Using napo misag, keve tungag, animi si vongvong ani oring ke ta, keve tamara aino, ria aongos kita pasal using a kuku ang, ria aongos kitan paputuk a laman ang, ²na ria aongos, kita serei angtoyon ve Moses si asing tauia ang si kuku na si laman. ³Na riria aongos, kita angan kuvul a sikei a matan pok palau i Malanganto, ⁴na ria aongos kita inum kuvul kapa si sikei palau a laman i Malanganto. Using a iatsinong ang kita inum singina, na kapo auai ve ria, kapo iatsinong i Malanganto. Na iatsinong ang nang Karisto. ⁵Sikei vap miang iria, God parik katapa maramarak aniria. Arai ania si keve matmat iria kala oro angraling nei ring varasai palau. ⁶Keve bil suke kitala serei, ani tara luk malangas

singina, ani tara ago ta mangal an ani keve bil rikek val ria. ⁷Mi ago ta soturungai an si tangatangai, val mang matan iria, asukang val nei salsalik kapo antok ta, **Ri vap kita vil matan angan na ki tapasuk asi kari mikamika.** ⁸Tara ago kapa ta usiusing an ani laulauan i panik, val mang matan iria kitapo abis ia. Si sikei a taun akorong palau, 23,000 i ri vap kita puka. ⁹Tara ago kapa ta atokngai an ani Volava, val mang matan iria kitapo abis ia, na kita puka si kene. ¹⁰Na mi ago ta mengen miang an, val mang matan iria kitapo abis ia, na vo galang kata galang suai aniria. ¹¹Keve bil ke kana kata serei singiria aino, asi alolokovo ani mang matan, na kita salik ia asi pinipini anira, kana tarapo ago si taun ke, kalapo akamusai i taun. ¹²Asukang a man ta mangsikei kapo lomon ia ta, kapo tung akit, ka aiveven vei nganing kala uak. ¹³Saka matan amil an kapo serei singimi si taun ke, nia palau kata serei si vap aino. Au na God kapo atutuman. Parik kapa ainak ta amil ka laba ani kami dual, sikei man a amil ka serei, ka itoiton kami selen asi kami sip suai ania, na mian tung akit singina.

¹⁴Asukang, keve tungag ro, kana mi sip taliung a laulauan i soturungai si ri tangatangai. ¹⁵Napo mengen kana taun a ri vap kipo lomlomoni tapalas. Nami akorong, mi kalakala kag mengen. ¹⁶Au si kavi ang tarapo uli posong atauia ania, parik nang tarapo sikei palau kuvul ve rangai i Karisto singina? Au na saui ang tarapo uli tevetevek ania, parik nang tarapo sikei palau kuvul ve pukun ina i Karisto singina? ¹⁷Sukana kapo ring sikei palau a saui, na asukang tara, tarapo miang, sikei tarapo sikei palau a pukun, using tara aongos, tarapo angan kuvul si sikei a saui ang. ¹⁸Mi arai ani laulauan si ri Israel. Vap ang kipo angan a pok i sula ang serei si God, e iang kipo sikei palau a pukun. ¹⁹Napo mengen kana ta sa? Ta alilis ang kipo lis ia serei si ri tangatangai kapo bil lava, vo ri tangatangai akorong ria kipo bil lava? ²⁰Parik! Sikei napo mengen ta keve alilis ang kipo alilis tataria, kitala alis ri ingua tatana nang, na God parik. Napo misag luai ani mi sikei palau kuvul ve ri ingua. ²¹Kapo tav angkoai luai ani mi inum nei kavi si Volava, na kavi si ingua kapa. Kapo tav angkoai luai ani mi angan kuli pata si Volava, na pata ipo angan si ri ingua kapa. ²²Sa kana, tarapo buk solopauk ani kana mata na Volava? Au si kara dual kana kapo lakat ania?

Sa mipo abis ia, mi abis aongos ia ani kana minaungan a God

²³“Keve bil aongos kapo ro si abis aniria.” Sikei parik ta ria aongos kipo pakangai anira. “Keve bil aongos kapo ro si abis aniria,” sikei parik ta ria aongos kipo itoiton ira. ²⁴Ka ago ta sikei ka lomlomoni ani bil asi vil aro papa pok ania, sikei ka kun lomon kapa ani mang vap ta roron ang. ²⁵Saka keve pok an kipo atos tatana nei ring ipo asesel ta sin i vongo, mi angan iria. Susuai miang velai ani lomlomoni pulakai

e nei vingami ka ago. ²⁶Using ke Volava ta kuli rina na keve bil aongos kipo duk singina. ²⁷Man ta mang igenen po tav lomlomon, ka songo imi asi an angan, na man mipo buk an angan, kapo ro. Saka keve pok an kita asinong ia e nomi, mi angan iria. Susuai miang velai ani lomlomonai pulakai e vingami ka ago. ²⁸Sikei, man a mang igenen kala antok ua ta, “Tuang, matan pok ke, kitala alilis lenginang tatana serei si ri tangatangai,” au, ago ta angan an ania, vei kula vil arikek a vopo atatai ang anim, na kala lomlomonai amiang pulakai e nei vingana. ²⁹Io, napo mengen kana ta nei vingana i igenen ang, parik ta nei vingam. Io, using kag kalakala, mang anu kame saka saupai ania ta kakana ta kun saupai i nei vingana? ³⁰Man nau napo angan si saka pok an velai ani posong ro singina, marai sa kipo mengen arikek anig si bil napo posong aro na God singina? ³¹Asukang a angan, inum, na mang sa mipo abis ia, mi abis aongos ia ani kana minaungan a God. ³²Mi aiveven ta bil ke ka ago ta tukul asi savang an. Ri Iudaia ve ri Elas vo kana kuvkuvulan a God ki ago ta savang an singina. ³³Asukang val nau kapa, natala kun atokngai si abis ani keve bil, asi kag auruk ani ri vap si keve laulauan i ago. Na parik natapa abis ia using natapo buk vil aro pok anig, parik. Sikei, ani ri vap duk

11 ki roron na ki luk a to. ¹Mi koikoi iau, asukang val nau natala kun uli koikoi using ani Karisto.

Pinipini i kuku bat ani vangang

²Napo posong aro imi si uli lomlonai anig ta keve bil si kami teng akit aro ani keve akalkalit ang natala alis ia singimi. ³Au na napo buk ta mi malangas ta Karisto kapo vangang i tauan, na tauan kapo vangang i aina, na God kapo vangang i Karisto. ⁴Man a tauan kapo ago i sokotuk serei si God, vo kapo mengen val katakai i kus amalangas ta lomlomonai si God, na katakai kuku bat a vangang ina, kapo asukang ta kapo vil amese na vangang ina. ⁵Sikei, ani aina man kapo sokotuk vo kapo mengen val katakai i akus amalangas, na parik katapa kuku bat a vangang ina, kapo asukang ta kapo vil amese na vangang ina, na mese ang kapo bil val kata dik akalui a vangang ina. ⁶Using man a aina kapo tav kuku bat ani vangang ina, kapo ro ka tok akukung luai ania. Sikei using kapo bil i mese si tok akukung vo dik akalui ani vangang ina, kapo ro ka kuku bat a vangang ina. ⁷Arai, tauan using kapo kankanuai i God na urmaus kapa ina, ka ago ta kuku bat an ani vangang ina. Au ani aina, nia kapo urmaus i tauan. ⁸Using tauan parik katapa serei le si aina, parik. Aina kata serei le si tauan. ⁹Au na kapa, God parik katapa asinong a tauan ani aina, parik. Kata asinong a aina ani tauan. ¹⁰Nambang using a aina kapo urmaus i tauan, na e iang kapo ro ta ka kuku bat a vangang ina, marai ri angelo. ¹¹Sikei tutuman luai ina, aina akorong parik kapa tung papalik ani tauan. Asukang kapa, tauan parik kapa tung

papalik ani aina, si kari angtogon ve Volava. ¹²Using aina kata serei le si tauan, au na aina ka apitus asereiai ani tauan. Keve bil aongos ke, God papa kapo tukulai ina. ¹³Nami akorong, mi tikotikon pok ta kapo ararai aro ta aina ka sokotuk serei si God man parik kapa kuku bat a vangang ina. ¹⁴Arai ani kara laulauan le si asisinong. Au si parik kapa atun kinle imi ta tauan kapo ung vunga kapo ararai amese ania? ¹⁵Sikei aina, man ka ung vunga, kapo kana miminaungan nang, using God kata atolongon ia ta aina ka ung vunga, asi kuku bat ani vangang ina. ¹⁶Man ta mang si e iang kapo buk anggegelai ve mengen ke, parik namempa atogon mang sa keve mengen vo akalkalit pulakai an, mamain ta kuvkuvulan si God kapa parik.

Tapagal nei liuan i matan angan si Volava

¹⁷Sikei si oring ke, naka mengen imi tatana, napo tav posong aro animi singina. Using si kami keve serei kuvul, kami lau parik kapa pakangai, kapo rikek. ¹⁸Using ainoai ina, nata longong ta taun mipo serei akuvul val kana kuvkuvulan a God, e iang kamepo atogon a tapagal nei liuan imi. Si mang keve vuk oring i mengen ke, napo lomlomon ta kapo asukang. ¹⁹Using parik kapa bil si tapping kami tapagal, asi sabonai ta ri si imi kipo tutuman. ²⁰Si taun mipo serei akuvul, matan pok ang nang mianpo angan ia, using kami lau, na kalapo serei asukang ta parik kalapa anguan matan angan an si Volava. ²¹Using taun mi angan, siksikei a igenen kapo angan aino kana matan pok. Na mang tungana kame lapo mol, au mang anu ta kapo mata ulit ta inum soliu. ²²Sa kana asukang ke? Mipo kovek kana i lu ani mi angan na inum singina? Vei nganing, mipo arai alik ani kana kuvkuvulan a God, na mipo vil amamaila aniria kipo inongos? Ai, naka saka mengen an kana animi? Naka posong aro kana imi si oring ke? Tutuman luai parik.

Malmalasupai i matan angan si Volava

(Mt 26:26-29; Mk 14:22-25; Lk 22:14-20)

²³Nau natala luk a mengen ke si Volava kana, na lenginang natala kun asel pok animi tatana, ta si tenei vong ang kita alis suai ani Volava Iesu singina, kata luk a men saui, ²⁴na ka posong aro singina, ka tevek ia, na kala atai, “Kana na saui ke kapo pukun ig animi. Taun mi abis a bil ke, mi nanauai anig singina.” ²⁵Asukang palau si taun kila angan asip, kala luk a kavi, na kala atai, “Kana na kavi ke, kapo palatung tanginang si rangai ig. Taun mi inum singina, mi nanauai anig singina.” ²⁶Using si keve taun ang mipo angan a pok ke, na mipo inum kapa si kavi ke, e iang mila mengen amalangas ta kana mat a Volava, tung si kame serei pok.

Mi tikon aro luai tapai animi le ani mi angan

²⁷Asukang a si kapo angan si saui ang, na kapo inum si kana kavi na Volava, si selen i tav mamaila ani Volava, e iang a saupai kalapo kalat

ia using kapo tun apalau na pukun ina i Volava ve rangai ina. ²⁸Kapo ro ta igenen ke ka tikon aro luai tapai ania le ani ka angan si pok ke na ka inum si kavi ke. ²⁹Using man a sikei kapo angan ve inum, na parik katapa lomon kinle aro na kuvkuvulan, kapo asukang ta kapo angan na kapo inum a saupai vome kalat ang ania. ³⁰Nambang a tukulai ina, petauduk nei liuan imi kipo malum lik na kipo malepen, na mang matan kila mat. ³¹Sikei man tara ararai tuk aro anira, saupai i ngenget suke parik taralapa duai ia. ³²Si taun a Volava kalapo saupai anira, kapo asukang ta kapo tatapokai anira, ani tara ago ta siang kuvul an ve kuli rina nei saupai asi mat. ³³Asukang vang, keve tungag, taun mipo serei kuvul si angan, mian kokoai aro le ani mang matan vap. ³⁴Na man ta sikei kapo buk angan, kapo mamaiten ta nia ka angan nei kana lu, vei kami serei kuvul ka tukulai i kami puka. Mang rukun bil ang, man name serei, nala atatai aro imi tatana.

Mamain ta alilis si Malanganto

12 ¹Au, ani mamain ta alilis si Malanganto, keve tungag, napo misag animi si tav malangas. ²Mipo nas ta, aino si taun mitapo ago val ri vap i ngising, mitala naung ani keve selen pulakai taun ri tangatangai tapo. ³Asukang napo antok amalangas imi ta, parik kapa angkoai luai si igenen kapo mengen le si Malanganto i God, na kapo poso malgai ani Iesu. Na parik kapa angkoai luai kapa si mengen amalangas ta Iesu nia palau a Volava, man parik kapa serei le si Malanganto Gogoai.

⁴Au, kapo atogon a mamain ta alilis kipo angpetpetekai, sikei, kapo sikei palau a Malanganto. ⁵Na kapo atogon a mamain ta kirim i papakangai angpetpetekai, sikei, kapo sikei palau a Volava. ⁶Kapo atogon kapa na mamain ta kirim i abis angpetpetekai, sikei, nia palau a sikei a God ke, kapo ali dual ani ri vap aongos asi teng ani keve avibisan ang. ⁷Ani siksikei a igenen, God katala asereiai ani alilis i Malanganto singina si pakangai aro ani kuvkuvulan aongos. ⁸Ani mang igenen, kala alis ia ta alilis i Malanganto ani ka mengen ta mengen i masam. Na ani mang anu, ani ka mengen ta mengen nas, le si sikei palau a Malanganto ang. ⁹Ani mangsikei kata alis ia ta lomlomon, si sikei palau a Malanganto ang. Taun ani mang anu, keve alilis i vilvil ato, singina si sikei palau a Malanganto ang. ¹⁰Na ani mang anu ka ali dual ania si abis ani keve avibisan i atataping, ani mang anu si kana luk dual si akus amalangas ta lomlomonai si God. Mang anu, si nas aro ani angpetpetekai i keve malanganto aongos. Ani mang anu, asi kana nas ani mengen ta keve mengen i rina angpetpetekai. Au na ani mang anu, ani ka atogon nas asi asaul pokai ani keve mengen i rina angpetpetekai aongos ke. ¹¹Keve avibisan ke, sikei palau a Malanganto kapo ali dual asi abis aongos aniria. Na katala alis angpotok ia si siksikei a igenen val kakana ta vubuk akorong.

Sikei palau a pukun na kapo duk ta palpal ina

¹²Arai, kapo asukang palau val pukun i igenen. Kapo sikei palau a pukun, na kapo duk ta keve palpal ina. Na keve palpal miang pulakai i pukun ke kapo sung atung a sikei a pukun palau. Si Karisto kapo kun asukang. ¹³Using si sikei palau a Malanganto kita asing tauia ira aongos ani tara serei a sikei palau a pukun, man tarapo Iudaia, vo tarapo Elas. Man tarapo asosokai palau, vo tarapo kalakala. Io tara aongos, taratala inum si sikei palau a Malanganto. ¹⁴Arai, pukun ke parik kapa tusikei akorong, parik. Kapo miang a keve palpal ina. ¹⁵Na man a kak kala antok ta, “Au using nau parik ta kunga, parik napa palpal i pukun,” parik nang ta le si vuk oring suke, na kala akamusai ani kana tutungan si pukun ang. ¹⁶Au na man a talinga ka kun antok ta, “Au using nau parik ta mata, parik napa palpal i pukun kapa,” parik nang ta le si oring suke, na kala akamusai ani kana kun tutungan si pukun ang. ¹⁷Man a pukun kirol aongos ke ka katui i mata, nei a ring asi longong e voi? Na man a pukun kirol aongos ke kata talinga, nei a ring asi sain e voi? ¹⁸Parik. God katala itoitonai ani keve palpal i pukun ke, val kana vubuk ta ria aongos siksikei ki asukang palau. ¹⁹Man nganing a pukun kirol aongos ke kata sikei palau a palpal, pua, kala saka pukun an nang? ²⁰Parik. Kapo duk ta palpal pulakai, na sikei palau akorong a pukun. ²¹Kapo tav angkoai si katui i mata ka antok a kunga ta, “Parik napa inongos taun kam papakangai,” au na vangang, parik kapa kun angkoai si antok ani ngono kak ta, “Nau parik napa inongos using kamilong papakangai.” ²²Parik kapa asukang. Keve palpal i pukun ke voiang kipo ararai amalum, kapo lavlabat kari abis. ²³Na mang keve palpal i pukun ke tarapo lomon alik iria, tarapo aunai mamaila apetekai aniria. Mang keve vuk i pukun ke, voiang tarapo amunai aniria, kapo kun petekai aro kapa na lau i aiveven aniria, ²⁴ani mang keve palpal parik tarapa amunai aniria. Sikei, God katala iton akuvul aro na keve palpal i pukun, na kala lis a asan lava taun a keve palpal ang kapo inongos, ²⁵ani pukun ke ka ago ta tapagal an, sikei ani keve palpal i pukun ke ki angpaus kuvul ani lau i aiveven ani mang keve palpal. ²⁶Na man a mang sikei a palpal i pukun ke ka kui, keve palpal aongos i pukun ang ki kun kui. Na man a sikei a palpal kipo ali asan lava ania, keve palpal aongos ki uruk kuvul ve nia.

²⁷Asukang a nami, mipo pukun i Karisto, na siksikei imi kapo palpal i pukun ina. ²⁸Au na keve palpal, God katala soko atulisai aniria asi kari teng ani keve avibisan nei kuvkuvulan. Ainoai ina, ri aposel, apongua ri katakai kus amalangas ta lomlomonai si God, apotol ri katakai i pinipini. Au le na ri vap si abis ani avibisan i atataping, au ri vap asi abis ani vilvil ato, le na ri vap asi pakangai ani inongos i pukun, au na ri vap asi aiveven ani keve avibisan, au ria asi pege ta keve pege i rina petekai

pulakai. ²⁹Au sa, ria aongos sukana kipo aposel? Ria aongos kipo keve katakai i kus amalangas? Ria aongos kipo keve katakai i pinipini? Ria aongos sukana kipo abis a keve abis i atataping? ³⁰Ria aongos sukana kita luk a alilis i vilvil ato? Ria aongos nang kipo mengen ta keve mengen i rina petekai pulakai? Ria aongos nang kipo asaul pokai mengen korong nang? ³¹Sikei mi vinga taun using a keve alilis lava.

Selen i vinga ro kapo selen roron luai

Au na kana vang naka atai imi ta mang selen lak, na kapo selen roron
13 luai. ¹Man nala nas ani mengen ta keve mengen i rina si ri vap aongos pulakai, na mengen si ri angelo kapa, sikei man parik napa atogon a lau i vinga ro, pua, nala asukang luai val longolongo kete, vo rangamut kapo tangvaul palau. ²Na man kapa, napo teng a alilis i katakai i kus amalangas, na napo angkoai si posong ani kana keve lomlomonai mumun a God, na mamain ta nas aongos pulakai, na man kapa napo teng a lomlomon angkoai si asok ani ri mulang asi kari aingingik, au na man parik napa togon a lau i vinga ro, pua, nau a nem palau luai. ³Na man nala lis aongos kag togtogon si ri vap logo, vo man naka atolongon a pukun ig ani ki ani ia, au na man parik napa togon a lau i vinga ro, napo sobusai palau luai.

⁴Igenen vinga ro, kapo sinong ananap na kapo uli pakangai aro ani mang matan. Parik kapa mata, na parik kapa alalakas pok tatana. ⁵Igenen vinga ro parik kapa nas ani nau varas ani mang anu, na parik kapa aunai i lomom alava pok ania. Parik kapa marmaralan sumasuma, na parik kapa lomom akit a keve rikek kitala abis ia ania. ⁶Parik kapa uruk ani rikek, sikei, kapo uruk ani tutuman. ⁷Lau i vinga ro kapo uli sunguk ani keve mamaiten aongos, kapo uli lomlomon, na kapo uli atumata ane no kapa, na man a saka mamaiten an, kapo tung akit aro.

⁸Lau i vinga ro parik kapa kamus. Keve mengen si ri katakai i kus amalangas ki kamus lak, keve nas i mengen i rina pulakai, ki kun bot palau, na sa nas si ri vap, ka kun kamus kapa. ⁹Using kara nas kapo inongos palau, na kara lau i kus amalangas, kapo kun inongos palau kapa. ¹⁰Sikei man a bil kirol talupus kala serei, inoinongos kala pasal suai. ¹¹Taun natapo nat lik, kag lau i mengen katapo asukang val nat lik, kag selen i lomlomonai na kag ararai kapa, katapo asukang luai val nat lik. Sikei, taun ang nala igenen lava, nala atolongon suai ani lauluan i nat lik. ¹²Arai, si taun ke tarapo ararai val tarapo tikon a kankanuai i bil nei mira kapo mata vungas. Sikei ka serei lak a taun na tara arai ani nona atutuman. Kag nas kana kapo inongos, sikei naka nas aro luai, val nia kapo nas aro luai anig. ¹³Au na kana, potol a bil ke kitol tung asikei. Lomlomon, atumata, na vinga ro. Au na vinga ro nia kapo tavirimok aniritol aongos.

**Mengen ta mengen i rina petekai na akus
amalangas ta lomlomonai si God**

14 ¹Mi dual asi kami using ani selen i vinga ro, na mi vinga taun using a keve alilis i Malanganto, sikei mang alilis ang, akus amalangas ta lomlomonai si God, nia vanang mi uli buk ania. ²Using a uang nang vopo mengen ta mengen i rina petekai ang, parik kapa mengen dong ri vap, sikei taun a God nang. Using parik kipa kinle kana keve mengen taun kapo asoung a keve mengen mumun si malanganto. ³Sikei vopo akus amalangas ta lomlomonai si God kapo mengen taun a ri vap, asi itoiton, arudualan, na amarip aniria. ⁴Vopo mengen ta mengen i rina petekai ang nang, kapo vil aro papa pok ia, sikei vopo akus amalangas ang, kapo vil aro a nei kuvkuvulan aongos. ⁵Kag vubuk ta nami aongos mi mengen ta mengen i rina petekai, sikei alaba luai, napo buk ani mi akus amalangas ta lomlomonai si God. Io, vopo akus amalangas ang kapo aunai taviri ani vopo mengen i rina petekai ang, man parik kapa atogon igenen asi pokai ani mengen, asi vil aro ani kuvkuvulan.

⁶Au keve tungag, man nanla serei singimi, na nakan mengen ta mengen i rina petekai, nala saka pakangai aro animi nang, man parik napa mengen imi ta mengen i asereiai ta Malanganto, mengen i nas, mengen si God, vo mengen i pinipini? ⁷Man a bil mat palau val kuikui vo gita, na man parik kapa tangis aro lik, tara saka nas ani tangam ang kipo tangam ia? ⁸Na man a taungai kala tangis, na kalingana parik kapa malangas aro, si nang nganing kala dal vut si visvis? ⁹Kapo asukang luai singimi. Man mipo mengen ta mengen kapo tav tapalas, si nang nganing ka nas a saka nem an mipo mengen tatana? Kalapo bil val mipo mengen taun a malu vo pangau palau. ¹⁰Tutuman ta kuli rina kapo duk ta mamain ta tangis i mengen angpetpetekai, na kapo kovek ta sikei iria kapo kovek i supsupai ina. ¹¹Asukang na man parik napa nas a saka nem an a mang igenen kapo mengen tatana, napo bil val sokoung singina, na ninia kapa kapo kun bil val sokoung singig. ¹²Kapo asukang palau singimi. Using mita uli buk luai ani mi atogon a keve alilis i Malanganto, kanat, mi dual ani mi duk luai ta ro i keve alilis ang ka vil aro na kuvkuvulan. ¹³Si oring suke, igenen vopo mengen i rina petekai ang, kapo ro ka sokotuk ani ka luk papakangai asi pokai aro ani mengen ang kapo mengen tatana. ¹⁴Using man napo sokotuk ta mengen i rina petekai, e iang malanganto ig kapo sokotuk, sikei lomlomon ig parik kapa asereiai ani uai. ¹⁵Au, naka vil sa? Naka sokotuk si malanganto ig, sikei naka sokotuk aro si lomlomon ig aongos kapa. Naka tangam si malanganto ig, sikei naka tangam aro si lomlomon ig aongos kapa, ¹⁶vei man kupo posong aro na God si malanganto im, igenen palau nei

liuan imi parik kapa angkoai si kin ta tutuman si kam posong aro, using parik kapa nas a sa kupo mengen tatana. ¹⁷Vei kam sokotuk nganing i posong aro ani God katapo roron, sikei si tungam katapo tav vil aro ani lomlomon ina. ¹⁸Napo posong aro na God ta nau natala soliu imi aongos ta mengen i rina petekai. ¹⁹Sikei ane mete kuvkuvulan, napo uli posong palau ani rukun vuk mengen i malangas, asi atatai aro ani mang matan vap, sikei ri mengen duk luai si mengen i rina petekai kapo tav pakangai.

²⁰Keve tungag, kapo ro ta uli lomlomonai val ri nat lik ka kamus. Tutuman, si lau rikek, kapo ro mi vongvong ina, sikei ani lomlomonai imi, mi igenen matukal. ²¹Si buk i saupai nei salsalik kapo antok ta, **Naka mengen ri vap ta mengen i rina si mang vap petekai, vo si ngururia i vap sokoung, sikei man nala abis ia asukang, lak parik kilapa longong korong** iau. Nau a Volava napo antok. ²²Asukang palau val tarapo malangas ta laulauan i mengen ta mengen i rina petekai kapo akanangai ane singiria parik kipa lomlomon, na parik ta ane si vap ang kilapo teng a lomlomon lenginang. Au na laulauan i akus amalangas ta lomlomonai si God, ke ri vap lomlomon, na parik ta ke ri vap kipo tav lomlomon, parik. ²³Asukang a man a kuvkuvulan aongos ki serei kuvul na nami aongos mi mengen ta mengen i rina petekai, au na mang matan kimela palak na parik kipa nas, na mang matan kipo tav lomlomon, sa nang, man ki longong imi si po mengen ang? Parik kilapa atai ta patumi kapo nio? ²⁴Sikei, man nami aongos mi akus ta mengen si God, na man ta mang anu ka palak, kapo tav nas vo kapo tav lomlomon, kala longong aongos imi, na kala kinle korong ia ta ninia kapo igenen rikek, asukang ta nami aongos mi atun kinle ia asi kana mengen suai ani kana to, ²⁵na keve lomlomonai aongos, vopo ago mumun ang nei vingana, kime arai aongos ania. Na igenen ke, ka soturungai e mete God, na ka ainak ta, io, kapo tutuman, God kapo auai ve nami.

God parik kapa god i sogumeng

²⁶Au nei vanang, keve tungag? Taun mipo serei akuvul, sikei kapo tatangam, na mang anu kapo mengen ta mengen i pinipini, ani mang sikei ta ka mengen ta keve bil God kata asangai ania singina, na mang anu ani ka mengen ta mengen i mang rina, au na ani mang anu asi kana asaul pokai ani keve mengen. Keve avibisan aongos ke, kapo ro si abis aniria, asi vil aro ani kuvkuvulan. ²⁷Man a mang sikei kapo mengen i mang ring, kapo ro ta pongua vo potol palau akorong kitol pege, na kitol angsasakolai, na mang anu ka asaul pokai ani keve mengen ang. ²⁸Na man kapo kovek i igenen asi asaul pokai ani mengen petekai ang, kitol sinong musik palau mete kuvkuvulan, na kitol mengen ve God papalik ta lomlomon. ²⁹Ani katakai i kus amalangas, pongua vo potol palau a igenen kitol akus, mang vap kapo mamaiten ta ki kalakala aro na maiten

i karitol mengen kitolpo posong ia. ³⁰Man ta asasangai kalapo serei si mang sikei iritol, igenen vopo mengen si vuk taun ang ka musik. ³¹Si lau suke, kala ro aongos singimi si angaselai ta akusku ta mengen si God, ani petau aongos ki luk akalkalit ve ngangaiga kapa. ³²Katakai i kus amalangas, kapo ro ka saupai ani kana alilis i Malanganto, na ka aiveven aro kana lau i abis tatana. ³³Using God parik kapa god i sogumeng palau, parik. Kapo God i luai.

Asukang val si keve kuvkuvulan si mamain ta vap daus asip, ³⁴ri aina, kapo mamaiten ta ki ago musik aro palau nei sa keve serei kuvul an. Parik kapa ararai aro ta ki mengen, sikei ki vil alik iria si lau i longong, asukang val mengen i sausaupai kapo antok. ³⁵Man kapo atogon bil, na kipo buk asi kari nas ania, ki sui kari keve tauan akorong nei kari keve lu. Using aina, man ka pege mete kuvkuvulan kapo bil i mese. ³⁶Sa kana, matan vap ke vang kana nami, kana mengen a God kata kovol singimi? Au si mita luk aino papalik a mengen ke si God, na mang matan parik?

³⁷Man a mang sikei kapo lomom ia ta, nia kapo katakai i akus, vo kapo atogon a alilis i Malanganto singina, kapo ro igenen ang ka nas ta keve bil napo salik dong imi tatana, ke Volava ta asok. ³⁸Au na si e iang kapo tav kinle ani oring suke, God kapa, parik kapa kun kinle ani igenen ang. ³⁹Asukang vang keve tungag, mi vinga taun a alilis i akus ta mengen si God, au na mi ago ta tubat an ani laulauan i mengen ta mengen i rina petekai kapa, ⁴⁰sikei, keve abis aongos, mi abis apunuk ia si selen talupus na ka ago ta vil pisu an.

Lomon akit a akus i tadut pok si Karisto

15 ¹Keve tungag, kana napo anguan buk kus palas an animi ta akus ro ke natala akus imi tatana, mitala luk ia, nia palau nang mipo tung akit singina, ²na le singina milapo to, man mi teng akitmat a mengen ang nata akus imi tatana, ani ka ago ta mitala lomlomom na kamela nem palau luai. ³Longong aro. Bil ang natala luk ia, kapo lavlabat luai, natala lis imi tatana asukang ke. Karisto kataka mat ani kara keve rikek aongos val mengen i nei salsalik kapo antok. ⁴Kitala amunai ani matmat ina, na God kala tak atadut pok ia, si lapotol i taun, asukang val mengen i nei salsalik kapo antok. ⁵Na kataka tu aserei si Kepas, na using ina si 12 na nat ang. ⁶Using ina ka tu aserei si petau lava, soliu a 500 i keve tasira si sikei a ago kuvul, na aduk iria kipo to lak kana, kantanem mang matan iria kita lapo mat. ⁷Na using ina pok, kamela tu aserei si Iakovo, na e mung pok ina si keve aposel aongos. ⁸Na akamusai luai kata kun tu aserei singig, asukang val sikei kita ingus putuk ia. ⁹Using nau napo liklik luai aniria keve aposel aongos, na parik kapa ro si posong anig ta aposel, using nata vil akui alava kana kuvkuvulan a God. ¹⁰Sikei, si kana roron a God, kataka iton iau asi kag serei igenen val kana napo

ago. Na kana roron parik katapa amun palau ia singig, parik. Nau nata aunai luai abis aniria aongos, lak parik ta nau nang akorong, sikei roron ang si God, nia kata auai ve nau. ¹¹Au na man nau vo riria, sikei nang palau nia na akus ro ke, namemtala akuskus tatana, na nang palau mita lapo lomlomom tatana.

Tadut pok si ri vap mat

¹²Au io, man a akus ro kapo atai ta Karisto katala tadut pok pelek a mat, kapo saka bil an a mang matan imi kipo kun antok ta ria kitala mat parik kipa angkoai si anguan to pok an? ¹³Au man nganing a God parik kapa tak atadut a vap mat, kalapo asukang ta Karisto parik kata lapa tadut pok. ¹⁴Na man a Karisto parik kata lapa tadut pok, kamem akuskus kala bil palau luai, na kami lomlomom kapa kala kun bil palau. ¹⁵Na lakat kuluna, namemlapo serei amalangas luai ta namempo keve katakai i akuskus kapau ta God, using namemtala akus atutuman ta katala tak atadut pok a Karisto pelek a mat, sikei man a God parik kapa angkoai si tak atadut aniria kitala mat, e iang kapo ararai ta parik kapa kun angkoai si tak atadut ani Karisto. ¹⁶Using man a God parik kapa angkoai si tak atadut pok aniria kitala mat, kapo asukang ta parik kata lapa kun tak atadut pok ani Karisto. ¹⁷Na man a God parik katapa tak atadut pok a Karisto, kami lomlomom parik kapa angkoai si pakangai animi, na mipo ago lak asukang nei kami keve rikek aongos. ¹⁸Na ria kapa, vap ang kita mat si lomlomom ta Karisto, kila mun luai. ¹⁹Man ani to ke kuli rina papalik tarata atumata si Karisto, pua e iang ki ngorem alava ira ani mamain ta vap mailik asip.

²⁰Sikei, tutuman luai Karisto katala tadut pok pelek a mat. Nia kapo ainoai luai i uai i kov alak singiria kita lapo mat. ²¹Arai ania, le kabang mat kata serei tukulai ina si mang igenen, na asukang kapa ta tadut pok kata kun serei kapa si mang igenen. ²²Using tukulai ina si Adam, na ri vap aongos kipo nas ani mat, au na le si Karisto, na ri vap aongos kila to pok. ²³Sikei si tatadut ke, Karisto nia na ainoai luai i uai i kov alak, na e mung ina, si kana serei pok, kana vap ki tadut. ²⁴Au na e mung si akamusai luai ina, Karisto ka alis pok a vainagoan ang ane si kungana i God tamana, man katala goeng suai ani keve saupai kuvul ve keve sinsinongan i saupai, ve mamain ta kitmat asip. ²⁵Using kapo mamaiten ta ka aiveven a vainagoan ang tung si ka akamusai suai aongos luai aniria kipo paspetau ania. ²⁶Na akamusai luai si me roeng, mat. ²⁷Using **katala aoro ngim a keve bil aongos neite ngono kakina**. Sikei taun kapo posong ia ta keve bil aongos kata aoro ngim ia, kapo malangas ta nang parik kipa taot alakai ani God singina, voiang nia katala aoro ngim a keve bil aongos singina. ²⁸Au na taun ang man a God kala aoro ngim a keve bil aongos singina, e iang kapa kana nat akorong, nia kala kun aoro ngim pok ania, ani God papalik nia ka tavirimok ani keve bil aongos luai.

²⁹Au na vap ke kipo luk a asing tauia ke kana asi pakangai aniria kitala mat, ki sa? Using man kapo kovek i taktak atadut, marai sa kipo luk a asing tauia aniria? ³⁰Au anig, sa tukulai ina napo uli patai anig nei liuan i kui si keve taun aongos, man kapo kovek i tadut pok? ³¹Keve tungag, napo mengen atutuman lakat kuli kag aminaung tatami si kara angtongan ve Karisto Iesu kara Volava, ta nau natala uli duai ani kui voiang kapo angasungai ani mat. ³²Na man natala angvis kuvul ve ri kei i Epeso asukang val igenen tav angkoai si tapasuk pok, nei kag seupok asikei e voi? Man ria kitala mat parik kipa angkoai si tadut pok, **kapo ro tara angan na inum kapa using ilesvauk tarala kun mat.** ³³Ago ta kapau pok an animi. Sinsinong i angtunganan kuvul ve vap rikek nang kapo vil agalitan a laulauan ro. ³⁴Mi pangun pok kami keve nas ro, na bil arikek ka kamus. Using mang matan nang kipo kovek i nas ro ani God. Napo posong asukang ke animi asi kami mese singina.

Ri vap mat ki saka tadut pok an?

³⁵Sikei, vei mang anu nganing imi kala sui ta, au na ri vap mat ki saka tadut pok an? Kila atung a saka pukun an? ³⁶Numai a igenen vongvong! Saka katui an kupo sukal ia, parik luai kapa angkoai si suk polok, man a katui ang parik katapa mat. ³⁷Na katui ang kupo sukal ia, parik nang kapa pukun i iei ang ka serei lak, parik. Kupo sukal nang a katui, vei nganing a katui i kon vo mang iei. ³⁸Sikei God akorong ninia ka atu pukun ania asukang val kana vubuk. Na si saka matan katui an, siksikei God kapo atu pukun ania. ³⁹Using a keve matan pukun aongos parik kipa angkokoai, parik. Kapo atogon a pukun i ri vap, pukun i ri vongo kipo kun petekai, ri mani na ri ien, kakaria ta kun matan pukun kapo petekai. ⁴⁰Na kapo atogon a matan pukun i pangkul, na matan pukun kapa i kuli vunep ke. Sikei, minaungan ro i matan pukun i pangkul kapo kun petekai ani minaungan i matan pukun i kuli vunep ke. ⁴¹Mete makarap, kakana ta kun minaungan, na ulen kapa asukang, ria ve ri kalto. Using a mang kalto kapo mang apetekai ani mang anu.

⁴²Na ka asukang palau si tadut pok ang singiria kitala mat. Pukun ang kita sukal ia katala rikek, au na pukun ang ka tadut pok kapo tav angkoai luai si rikek. ⁴³Na taun kita sukal ia, parik kapa atogon asan, sikei ka tadut velai ani asan lava. Kita sukal ia na kapo ngau lik, sikei ka tadut ta kitmat. ⁴⁴Kita sukal ia na kapo bil si laulauan i pukun ke palau, sikei ka tadut pok na kalapo pukun i malanganto. Man kapo atogon pukun i laulauan ke, e iang kapa kapo atogon a pukun i malanganto. ⁴⁵Asukang val mengen i nei salsalik kapo antok, Ainoai i **igenen Adam, nia katame to.** Na akamusai Adam nia na Malanganto i alilis ta to. ⁴⁶Sikei, pukun i malanganto parik katapa aino, sikei pukun palau ke, na e mung malanganto vanang. ⁴⁷Ainoai i igenen katapo igenen i vunep na pukun

ina kapo roe palau. Apongua katapo igenen le metekuku. ⁴⁸Vap ang i kuli rina ke, kipo pok val igenen ke le kuli rina. Vap ang i metekuku kipo pok val igenen ang le metekuku. ⁴⁹Au na kapo asukang ta taratala luk a kankanuai i igenen ang i kuli rina, na tarala kun luk kapa ani kankanuai i igenen ang metekuku.

⁵⁰Napo antok imi keve tungag ta, sin na rangai i pukun palau ke, kapo tav angkoai si an atogon sinsinongan si kana vainagoan a God. Io, nem ang kapo tatameng palau, parik kapa angkoai si atogon ani sinsinongan si ring ang kapo tokos. ⁵¹Longong! Naka antok imi ta mengen lulungai ke. Tara aongos, parik tarapa mat, sikei tara aongos, ka sakolai apetekai luai anira. ⁵²Ka abis ia na ka takrimit palau, val sikei palau a takpilum i mata, si taun ang man a akamusai i taungai ka tangis. Using taun man ka tangis, ri vap mat ki tatadut, tav anguan tameng an, na tara, ka sakolai apetekai anira. ⁵³Using a pukun vopo uli tameng palau ke, tutuman luai ka amaus ia ta pukun vopo tav tameng palau ang. Pukun vopo mat palau ang, tutuman luai ka amaus ia ta pukun vopo tav angkoai si mat ang. ⁵⁴Io, man a pukun vopo tameng palau ke, kalapo sakol ane si pukun vopo tav tameng palau ang, na pukun vopo mat ke kalapo sakol ane si anu vopo tav angkoai si mat ang, e iang vanang kala serei atapunuk a posposong ang nei salsalik ta, **Mat kalapo ngau luai aongos, using a tatadut pok kala dual suai ania.** ⁵⁵Numai mat, **nei vang kana na dual im e voi? Nei kana na sekeng im e voi?** ⁵⁶Lau rikek nia na sekeng i mat, au na saupai kapo alis kitmat ani lau rikek. ⁵⁷Sikei, alatun ane si God, using kata li dual anira si kara Volava Iesu Karisto. ⁵⁸Asukang vang keve tungag ro, mi tung akitmat. Bil palau ka ago ta tak suai an animi. Mi uli alis aro tatami pok akorong si abis si Volava, using mipo nas ta kami avibisan parik kapa abis palau, using mipo angtogon ve Volava.

Alilis asi luk akuvul

16 ¹Au na ani alilis ang asi luk akuvul ania taun kara vap daus, kapo ro mi abis ia val kag atatai ani keve kuvkuvulan ang e Galatia si kari using ania. ²Si saka keve kapkap an mita asereiai ania si kami keve avibisan, kapo ro ta si ainoai i taun i vik, siksikei imi ka potok akipai ani poisan a kapkap, na ka aiveven ia nei lu, ani man namela serei, parik mipa anguan maiten an si lukluk akuvul. ³Au na man nakan serei, nala alis a keve panbuk si petau ang mitala ainak ta ria ki teng kami alilis ane Ierusalem. ⁴Au na man kala ararai ta kapo ro palau anig si pasal, kila auai ve nau si pasal ang.

Amalmalangasai i kana paspasal

⁵Man nanla ane Makedonia tul le, namela serei lak vang singimi. Using napo buk aino tapai ane iang. ⁶Vei nganing nala ago avunga lik

ve nami, io vei nala ago suai tapai ani taun i livus ke, ani kag paspasal e mung lak, mila pakangai aro anig singina taun a keve rina ang naka ane singina. ⁷Using napo tav ainak ani name tun tul palau singimi. Napo atumata ta name ago na mang keve taun kuvul ve nami, man a Volava kapo naung anig. ⁸Sikei name ago tapai e ke Epeso tung si taun i Pentekoste, ⁹using mete takaman lava kalapo tu tavas anig ani abis ke ka pasal, na vap miang kipo vilvil bat.

¹⁰Man a Timoteo kamela serei singimi, mi aiveven ia ani ka ago aro ve nami, using kapo kun teng pakangai kapa nang si abis ke si Volava, asukang palau val nau. ¹¹Ka ago luai ta sikei imi ka tun alik ia. Mi atatung suai aro ania si kana paspasal ta marip, ani kame serei pok singig, using napo kokoai aniria nang e ke ve keve tungana.

¹²Ani tungara ta Apolo, natala uli sunggil adual ania taun imi, ani ka auai ve keve tungara, na parik katapa ainak si pasal kana, sikei kala pasal lak man kala taun ro ania.

Akamusai i sokotuk ve posong ro

¹³Aiveven akit aro, na mi tung akitmat si kami lomlomon, na vingami ka makos, na mi dual aro. ¹⁴Keve bil aongos mi abis ia, mi abis apunuk aro ia ta vinga ro.

¹⁵Napo sokotuk imi, keve tungag, using mipo nas a Sitepanas, ve kana matan vap, riria kita ainoai luai i vap kita sakol nei palpal Akaia, na kita alis kari to si pakangai ani mamain ta vap daus, ¹⁶na nami kapa, mi kun vil alik animi singiria kipo asukang suke, na ane singiria kapa kipo teng kuvul si avibisan, na kipo dual aro singina. ¹⁷Io, nata mela uruk si karitol serei ri Sitepanas na Portunato na Akaiko, using kitoltame apunuk iau si inongos i kami tav ago. ¹⁸Using kitolta mela aus a malanganto ig, val malanganto imi kapa. Matan vap asukang ke nang kapo ro mi tun kinle iria.

¹⁹Keve kuvkuvulan e ke palpal Asia, kipo alis kari posong aro ane singimi. Ri Akulas ve Piriska kilongpo kun alis ani mang posong manas ro, kuvul ve kuvkuvulan e nei karilong lu. ²⁰Keve tungara aongos kipo alis imi ta kari keve posong aro. Mi kun posong aro angpokpokai animi velai ani lulus daus.

²¹Vuk salik lik ke kana kapo akanangai i posong ro le singig akorong, nau palau Paulo. ²²Man a si kapo tav buk ani Volava, rikek magilan ka ane singina. Marana ta. ²³Kana roron a Volava Iesu ka auai ve nami. ²⁴Kag vinga vubuk animi aongos si kara angtogon ve Karisto Iesu. Tutuman.